

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. DIONYSII || CARTHVSIANI, DE || DOCTRINA ET REGV-||lis
vitae Christianæ**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1577

VD16 D 1959

De moribus senum 22.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60177](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-60177)

224 D. DIONYS. CARTH.

De moribus senum,

Art. XXII.

Leuit. 19..

Oram cano capite cō surge,
& honora personā senis. Op-
pō sita iuxta se posita .lym-
pidiūs innotescunt. Mores
autem senum ac iuuenum contrari
sunt pro maxima parte. Idcirco ex di-
ctis de moribus iuuenum, faciliter elu-
cescunt dicenda de moribus senum.
quorum sex vituperabiles mores po-
nit Philosophus.

De vitiosis senum moribus.

REGVLA I.

Nam senes solent esse multūm
increduli hominum verbis, sic
quēter enim experti sunt frau-
des, falsitates, fallacias, versutiasque
humanas, & quōd frequenter sit aliter
quam narretur: hinc metunt falli.

REGVLA II.

Senes frequenter sunt suspiciosi, &
quæ vident seu audiunt. solent in-
terpretari in peius. Siquidem diu vi-
uendo alijs nocuerunt, & plura opera
ti sunt mala, hominumq; calliditatis
cog.

cognoscunt: Ideò suspicantur mala de alijs, & fieri sibi verentur, quod alijs se fecisse nouerunt. Verum circa hæc sunt hortandi, vt medium obseruare conetur, & veræ sapientiæ lucem sequatur, & meliora confidant de alijs. attamen sine temeraria assertione. Nam & abundans cautela non nocet.

REGVLA III.

Enes esse pusillanimes ac timidi soient: quia in ipsis deficiunt vites, & naturaliter puit calor. & cernunt sibi modicum vitæ ac temporis superesse, Sunt ergo monendi. vt confidant in Domino, atque magnanimes sint in eo, & charitatis accendantur ardore, imò & vitæ æternæ confidentia gloriantur, atque ad illam sese præparent tanto feruentius, quanto se vident hinc exituros celerius. Talis utiqs fuit ^{1. Machab. 2.} venerabilis ille Mathathias, qui in extremis suis filios suos hortabatur & animabat tam sapienter, magnanimitter & ardenter, vt primo Machab. describitur.

REGVLA IIII.

Enes solent esse illiberales & auarissimæ naturaliter, iam frigescunt.
k s &

226 D. DIONYS. CARTH.

& semper timent deficere ac egere.
Quo contrà sunt inst. eundi, vt quo
propinquiores sunt fini, eo priuiores
sint ad opera pietatis & rationabilias
competenti priuisione contenti,

REGVLA V.

Senes sunt male atque difficilis spei,
& hoc patet ex dictis: quoniam vi-
res eis deficiunt, formidolosi existunt,
magis viuunt memoriae præteriorum,
quam spe futurorum. Vnde & quan-
do conueniunt, amplius delectantur
recitando præterita, quæ gesserunt,
aut gesta cognoscunt, quam de futuris
loquendo.

REGVLA VI.

Senes solent esse inuercundi: quia
sib suas indigentias plus curant de
bono utili, quam honesto. Vejum
contra ista sunt admonendi, vt inspe-
futuro rem bonorum cœlestium glo-
riantur, & inde libenter loquantur ho-
nestatem quoque virtutum iugiter cu-
rent, atque in ijs exhibeant junioribus
exempla assidua probitatis. A signan-
tu præterea qualuor mores tenum
laudabiles,

De laude

H.
get.
quo
ores
li ac

pe,
vi
tūt,
um,
an-
ntur
int,
uris

uiā
de
ūm
s, e
lo-
ho
cu
us
in-
m
do

DE VITA CHRISTIAN. 227

De laude dignis senum moribus,

REGVLA I.

Senes nanque solent esse compas-
siui, In scipsis enim experiuntur
plures imbecillitates, indigētias.
& ærumnas, propter quas sibi cupiunt
condoleri : Idcirco & alijs compati-
proni sunt.

REGVLA II.

Senes communiter habent concupis-
centias remissas ac temperatas: quia
calor naturæ tepet in eis, atque friges-
cunt, nec sensus viget in eis, vt 2 Re 2. Reg. 19.
gum dixit Berzellai octogenarius:
Nunquid vigent sensus mei ad discer-
nendum?

REGVLA III.

Senes dubia non multū affirmāt,
S nec pertinaciter asserunt. Nem̄e
diu viuendo experti sunt incertitu-
dinem eventū humanorum, & quam
multa putentur vera & certa, quæ fal-
sa sunt, siue ambigua: seque in talibus
sæpè esse deceptos reminiscuntur: id-
circo adhuc se falli verentur.

REGVLA IIII.

Senes non valde intense agunt, sed
moderatè. Quemadmodum enim

k 6

tem;

228 D. DIONYS. CARTH.

temperatæ sunt conceupiscentiæ, ita & actiones, sanguine iam refrigerescente in ipsis. At vixi qui in statu sunt medio iuuentutem & senectutem, qui & communiter iuuenes nuncupantur, prout iuuenes ab adolescentibus distinguuntur, habent de moribus secundum ac iuniorum, quicquid in illis laudabile est.

De moribus mulierum.

Artic. XXXII.

Frouer, 9.

Fallax gratia, & vana est pulchritudo: mulier timens Dominum, ipsa laudabitur. Mores mulierum laudabiles hi sunt.

De honestis fœminarum morib. R E G U L A I.

Mulieres ex natura solent communiter esse verecundæ ac timidae, per quod à multis retrahuntur excelsibus. Ex naturali quidem dispositio- ne imperfectiores sunt viris, & honestis ac bonæ famæ sunt cupidæ: idcirco in honorationem ac diffamationem verentur. Verecundia autem est timor de honestationis. Informandæ sunt ergo, ut Deum salubriter formidare addit-